

Toimintasuunnitelma 2021

Suomen opinto-ohjaajat SOPO ry:n tavoitteena on vahvistaa yhdistyksen asemaa ja vaikutusvaltaa valtakunnallisena ohjausalan pedagogisena järjestönä. Toimintavuoden tavoite on ottaa huomioon uuden oppivelvollisuuslain mukanaan tuomat haasteet opinto-ohjaajan työkuvassa. SOPO ry. seuraa aktiivisesti lain aiheuttamia muutoksia opinto-ohjaajien työssä ja valmistelee loppuvuodeksi suunniteltavaa kartoitusta, miten oppivelvollisuus näyttäytyy arjessa. Tavoite on edelleen parantaa mm. kuntien opetustoimenjohtajien, opetuspäälliköiden, rehtoreiden ja muiden opetushallinnosta vastaavien virkamiesten sekä luottamusmiesten tietämystä opinto-ohjaajan työtehtävistä. Tieto vahvistaa ohjauksen asemaa kaikilla kouluasteilla. Tärkein tavoite on vaikuttaa siihen, että kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden oikeus asiantuntevaan ja riittävään ohjaukseen toteutuu.

Yhdistyksen tavoitteet opinto-ohjaajien toimintaedellytysten parantamiseen

- 200 ohjattavaa / opinto-ohjaaja perusopetuksessa ja toisella asteella
- opinto-ohjaajan ammatti-identiteetin vahvistamisella ja opettajarekisterillä
- työnkuvan selkiyttämällä
- kehittämällä yhdistyksen ja sen toimikuntien työskentelyä
- vahvistamalla alueyhteistyötä
- vaikuttamalla koulutus- ja ohjauspoliittisten ohjelmien laadintaan yhdessä OAJ:n kanssa
- osallistamalla opinto-ohjausta koskevaan koulutuspoliittiseen keskusteluun
- korostamalla opinto-ohjaajien ammatillisen erityisosaamisen tärkeyttä kaikilla koulutusasteilla
- vaikuttamalla OAJ:hin opinto-ohjaajien palkkausjärjestelmien ja työehtojen parantamiseksi
- ylläpitämällä ja kehittämällä ohjauksen kansainvälisiä yhteyksiä
- lisäämällä yhteistyötä ruotsinkielisten opinto-ohjaajien kanssa.

HALLINTO

Hallitus kokoontuu 5-7 kertaa vuodessa. Alueellinen ja oppilaitosmuoto edustavuus on hallituksen paikkajaossa tärkeitä.

Yhdistyksen toimintaa kehitetään edelleen niin, että kaikki ohjaustyötä tekevät opinto-ohjaajat kokevat SOPO ry:n omaksi järjestökseen ja liittyvät jäseniksi. Yhdistyksen toimintaa tehdään tunnetuksi valtakunnallisilla Opopäivillä ja muissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa sekä kehittämällä yhdistyksen sisäistä tiedotustoimintaa.

Yhdistyksen jäsenhankintaa vahvistetaan sekä suomenkielisten että ruotsinkielisten ohjausalan ammattilaisten keskuudessa.

TOIMIKUNTATYÖSKENTELY

SOPO ry:n kouluaste kohtaisten toimikuntien yhteisenä tehtävänä on

- seurata oman kouluasteensa ajankohtaisia kysymyksiä kuten lainsäädännön, opetussuunnitelman perusteiden ja valintaperusteiden muutoksia
- tehdä esityksiä, valmistella kannanottoja ja lausuntoja sekä ottaa kantaa erityisesti oman kouluasteensa ohjaustehtäviin liittyviin kysymyksiin
- pitää yhteyttä OAJ:n kanssa opinto-ohjaajien palkkaukseen, muuhun edunvalvontaan sekä työn vaatavuuteen liittyvissä kysymyksissä
- pitää yhteyttä päättäjiin opinto-ohjaukseen vaikuttavien asioiden valmistelussa
- seurata ohjauksen laatukriteereiden toteutumista

Perusopetustoimikunta

Perusopetustoimikunta vahvistaa opinto-ohjauksen asemaa ja oppilaiden oikeutta riittävään ja tarkoituksenmukaiseen opinto-ohjaukseen. SOPO ry ja perusopetustoimikunta toimivat yhteistyössä Opetushallituksen, opetus- ja kulttuuriministeriön, Eduskunnan sivistysvaliokunnan, OAJ:n, Aineenopettajaliiton sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Lausunnoilla ja kannanotoilla vaikutetaan ajankohtaisiin koulutuspoliittisiin asioihin ja päätöksentekoon.

Perusopetustoimikunnan tavoitteena on vahvistaa opinto-ohjauksen asemaa peruskouluissa ja taata kaikille oppilaille yhdenvertaiset mahdollisuudet opinto-ohjaukseen. Tästä syystä ensisijaisen tärkeää on, että yhdellä opinto-ohjaajalla on enintään 200 ohjattavaa. Perusopetustoimikunta seuraa tiiviisti oppivelvollisuuden laajentumisen toteutumista ja sitä koskevaa keskustelua sekä ottaa tarvittaessa kantaa perusopetuksen opinto-ohjauksen näkökulmasta. Toimikunta seuraa erityisesti tehostetun opinto-ohjauksen resurssoinnin riittävyttä oppivelvollisuuslain tultua voimaan. Lisäksi toimikunta seuraa aktiivisesti perusopetuksessa tapahtuvia muutoksia ja ajankohtaisia asioita. Tavoitteena on pitää opinto-ohjauksen näkökulmaa esillä kaikessa yhteistyössä erilaisten toimijoiden kanssa.

Ammatillisen koulutuksen toimikunta

Ammatillisen koulutuksen toimikunta työskentelee opinto-ohjauksen ja opinto-ohjaajien aseman parantamiseksi ammatillisessa koulutuksessa. Yhtenäinen opinto-ohjaajien työnkuva, opinto-ohjauksen kentällä tapahtuviin muutoksiin vastaaminen, opinto-ohjauksen riittävän resurssoinnin turvaaminen ja kollegoiden tukeminen arkityössä ovat tärkeitä toimikunnan tavoitteita. Toimikunta pyrkii selkeyttämään käsitystä ammatillisen koulutuksen opinto-ohjauksesta ja tuomaan esille opinto-ohjauksen tavoitteita ja tehtäviä.

Toimikunta seuraa opinto-ohjausta koskevien lakimuutosten edistymistä: mm. opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiuksien 1 osp arviointi. Kohdellaanko jatkossa kaikkia toisen asteen opiskelijoita tasavertaisesti opinto-ohjauksen näkökulmasta.

Yhteinen opinto-ohjaajien työnkuvan kirkastaminen, opinto-ohjaajan työn vaativuus verrattuna opettajiin ja vuosikellon hyödyntäminen ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaajien arjessa jatkuu.

Toimikunta tuo opinto-ohjaajien asiantuntijuutta näkyville eri foorumeilla ja nostaa esille opinto-ohjauksen merkitystä ammatillisessa koulutuksessa ja opiskelijapalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Edunvalvonnan tavoitteena on saada kaikki ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaajat tasavertaiseen asemaan verrattuna opettajiin koskien vuosityöajan vapaajaksoja. Lisäksi mielekäs vuosityöajan määrittely kaikille on keskiössä. Toimikunta pyrkii myös vaikuttamaan palkkauksen kehittämiseen niin, että se vastaisi paremmin työn vaativuutta ja sen vaatimaa lisäkoulutusvaatimusta opettajan työhön verrattuna.

Toimikunta ottaa toiminnassaan huomioon uuden oppivelvollisuuslain mukanaan tuomat haasteet ammatillisen opinto-ohjaajan työnkuvassa. Toimikunta seuraa aktiivisesti tulevan työn muutoksia ja valmistelee loppuvuodeksi suunniteltavaa kartoitusta, miten oppivelvollisuus näyttäytyy arjessa.

Toimikunta pyrkii olemaan kaikkien ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaajien yhteisenä äänenä / kanavana ja mahdollisuuksien mukaan jakamaan ohjauksen kentällä toimivien opinto-ohjaajien hyviä käytänteitä esim. etäopinto-ohjauksesta sekä tukemaan opinto-ohjaajien ammatillista identiteettiä.

Toimikunta seuraa Jatkuvan oppimisen uudistusta ja erityisesti elinikäisen oppimisen ohjauspalvelujen suunnittelua ja toteutusta

Lukiotoimikunta

Lukiotoimikunnan edunvalvonnallisina päätavoitteina on edelleen, että yhdellä opinto-ohjaajalla on enintään 200 ohjattavaa opiskelijaa, varsinkin kun uusi opetussuunnitelma painottaa opinto-ohjauksen tärkeyttä ja opinto-ohjaukseen kohdistuu lisää vaatimuksia laajenevan oppivelvollisuuden myötä. Lukiotoimikunta seuraa, miten uudistukset käytännössä toteutuvat ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että opinto-ohjaus niissä toteutetaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lukiotoimikunta on mukana kaikessa lukion kehittämistyössä opinto-ohjauksen osalta ja pitää yhteyttä opetushallitukseen, opetusministeriöön, eduskunnan sivistysvaliokuntaan, Suomen lukiolaisten liittoon ja moniin muihin tärkeisiin yhteistyötahoihin. Lukiotoimikunta ottaa kantaa lukion opinto-ohjauksen ajankohtaisiin asioihin ja on aktiivisesti yhteydessä OAJ:n

kanssa lukion opinto-ohjaajien työ- ja palkkausasioissa. Lukiotoimikunta kannustaa lukioiden opinto-ohjaajia osallistumaan opinto-ohjausta koskevien tutkimusten järjestämiseen ja ajankohtaisista asioista kirjoittamiseen. Vuoden 2021 painopistealueina on seurata uuden opetussuunnitelman käyttöönoton ja laajenevan oppivelvollisuuden vaikutuksia. Lukiotoimikunta on aktiivinen toimija liittyen kaikkeen lukiokoulutuksen kehittämiseen.

Korkeakoulutoimikunta

Korkeakoulutoimikunnan tavoitteena on vaikuttaa siihen, että kaikki opinto-ohjaajat ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa voivat tehdä työtään lehtoreina omissa rauhallisissa, yksityisyyden suojan sekä tietoturvatun ohjauksen mahdollistavissa työtiloissa. Opinto-ohjaus on muun opetuksen ja ohjauksen tavoin pedagogista toimintaa, jota antaa säädetyn koulutuksen kautta pätevätyöntekijä opinto-ohjaaja. Vakituisen työtilan puuttuessa opiskelijoiden on vaikea päästä tapaamaan opinto-ohjaajaa matalan kynnyksen periaatteella.

Opinto-ohjaajien toimenkuvien ja työtehtävien selkeys on suorassa yhteydessä opinto-ohjaajien kokemaan työkuormaan ja työhyvinvointiin. Jaksamisen ja hyvinvoinnin teemaa haluamme nostaa esiin vuoden 2021 toimintasuunnitelmassa.

Seurataan ja vaikutetaan tarvittaessa erilaisiin korkeakouluopiskeluun liittyviin ajankohtaisiin asioihin, kuten uusien opiskelijavalintaväylien vaikutuksiin. Jaetaan tietoa eri korkeakouluhankkeiden etenemisestä sekä niiden tuloksista sekä jaetaan saatuja hyviä käytänteitä jäsenistölle.

Korkeakoulutoimikunta tekee kevään aikana kyselyn eri ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen ohjauksen nykytilanteesta. Kysely lähetetään suoraan kouluille ja Sopo ry:n korkeakoulujäsenistölle. Kyselyllä halutaan selvittää tarkemmin eri korkeakoulujen ohjausmallit ja onko korkeakoulussa ohjauksen viitekehystä, jonka sisällä ohjaustyötä toteutetaan?

Kansainvälinen toimikunta

Kansainvälinen toimikunta valmistelee ja edistää yhdistyksen kansainvälisiä asioita. Toimikunta ylläpitää yhteyksiä pohjoismaiseen ohjausalan järjestöön NFSY:yn ja laatii sille maaraportin. Vuonna 2021 NFSY:n vuosikokous järjestetään Ruotsissa, aikataulu on vielä auki.

Sopo ry vaikuttaa kansainvälisiin ohjausta koskeviin päätöksiin ja linjauksiin maailmanlaajuisen ohjausalan järjestön International Association for Educational and Vocational Guidancen (IAEVG) kautta. Toimikunnan jäsen Mia Gerdt toimii IAEVG:n kansallisena kirjeenvaihtajana. Jokainen SOPO ry:n jäsen kuuluu em. järjestöön Sopon kautta. SOPO ry vahvistaa IAEVG:n näkyvyyttä ja sen toiminnasta tiedottamista.

Opinto-ohjaajien kansainvälistymistä tuetaan yhteistyössä Opetushallitukseen kuuluvan Euroguidance – verkoston sekä muiden toimijoiden kanssa.

TIEDOTTAMINEN JA MARKKINOINTI

Yhdistyksen jäsenlehti Opinto-ohjaaja ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden toimittamisesta vastaavat päätoimittaja Jukka Eero Vuorinen ja toimitussihteeri Aki Tulikari. Lehden toimitusneuvostossa on lisäksi yksi hallituksen edustaja sekä jäsen sihteeri Tuija Mäntsälä. Opinto-ohjaaja -lehti on yhdistyksen tiedotuskanava jäsenistölle ja yhteistyökumppaneille. Lehdessä seurataan, mitä opinto-ohjauksessa tapahtuu ja se tukee opinto-ohjaajien ammatillista osaamista.

Yhdistys tiedottaa toiminnastaan myös internet-sivuilla www.sopo.fi. Internet-sivujen toimivuutta ja ajantasaisuutta kehitetään saadun jäsenpalautteen avulla. Yhdistys kehittää näkyvyyttään sosiaalisessa mediassa ja digitaalisissa verkkoympäristöissä. Yhdistyksellä on Facebook –sivut ja Twitter –tili.

Jäsenistöä lähestytään suoraan sähköpostitse: tiedotteita, jäsenkirjeitä, uutiskirjeitä. Alueyhdistysten puheenjohtajille on olemassa WhatsApp-ryhmä ja sähköpostiryhmä. Keskeinen osa tiedottamista ja markkinointia on osallistuminen messuille, näyttelyihin sekä muihin ohjauksen ja yhdistystoiminnan kannalta tärkeisiin tilaisuuksiin.

TALOUS

Yhdistyksen talouden perustana ovat jäsenmaksutulot ja Opinto-ohjaaja -lehden ilmoitustulot. Tavoitteena on, että järjestölehden kustannukset osittain katetaan ilmoitustuloilla, joiden hankinnasta pääosin vastaa yhdistyksen palkkaama myyntineuvottelija.